

Frequently Asked Questions on the Management of Cadavers

လူသေအလောင်းများဆိုင်ရာစီမံခန့်ခွဲမှုနှင့်ပတ်သက်၍မေးမြန်းလေ့ရှိသည့်မေးခွန်းများ

လူသေအလောင်းများဆိုင်ရာစီမံခန့်ခွဲမှုသည် လူအများစိတ်ဝင်စားသည့်အကြောင်းအရာတစ်ခုဖြစ်သဖြင့်အမေရိကန်ဒေသဆိုင်ရာကျန်းမာရေးအဖွဲ့၊ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာကြက်ခြေနီအဖွဲ့နှင့်ကမ္ဘာပေါ်ရှိကျွမ်းကျင်သူများပါဝင်သည့်အဖွဲ့တို့စုပေါင်း၍ ဤသိမ်မွေ့ခက်ခဲလှသည့်လုပ်ငန်းကို လက်တွေ့ဆုံးဖြတ်အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်နိုင်သည့်လမ်းညွှန်စာအုပ်ကို စုပေါင်းပြုစုကြခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ဤမကြာခဏမေးမြန်းလေ့ရှိသောမေးခွန်းများသည် ဖော်ပြပါအကြောင်းအရာနှင့်ပတ်သက်၍ အသစ်ထုတ်ထားသောစာအုပ်တွင်ပါဝင်သည့်နမူနာမေးခွန်းများဖြစ်ပါသည်။ဧပြီလ ၂၀၀၆ ရက်နေ့တွင်ရရှိနိုင်မည်ဖြစ်ပြီးဝက်(ဘ)တွင်ကြည့်ရှုနိုင်ပါသည်။

Information for Public

ပြည်သူလူထုသိရှိသင့်သည့်အချက်များ

၁။ လူသေအလောင်းများကြောင့် ကပ်ရောဂါများဖြစ်ပွားနိုင်ပါသလား။

လူသေအလောင်းများကြောင့် ကပ်ရောဂါများမဖြစ်ပွားနိုင်ပါ။ သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်၍သေဆုံးသူများသည် ထိခိုက်ဒဏ်ရာများရခြင်း၊ ရေနစ်ခြင်းနှင့်မီးလောင်ခြင်းတို့ကြောင့်သေဆုံးကြပါသည်။ ၎င်းတို့သေဆုံးသောအချိန်က ကူးစက်ရောဂါများဖြစ်သည့် ကာလဝမ်းရောဂါ၊ အူယောင်ငန်းဖျားရောဂါ၊ ၎င်းတို့ရောဂါနှင့်ပတ်သက်ရောဂါတို့ကဲ့သို့သောရောဂါများဖြစ်ပွားနေခြင်းမရှိသောကြောင့်ဖြစ်ပါသည်။

၂။ ပြည်သူလူထုအတွက်မည်သည့်ကျန်းမာရေးအန္တရာယ်ရှိသနည်း။

ပြည်သူလူထုအတွက်ကျန်းမာရေးအန္တရာယ်မှာ မရှိသလောက်ဖြစ်ပါသည်။ သူတို့သည်လူသေအလောင်းများကိုမကိုင်တွယ်ကြပါ။ သို့ရာတွင် သောက်သုံးရေများတွင် လူသေအလောင်းများမှ မစင်များကျရောက်နေသဖြင့်ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျောရောဂါဖြစ်ပွားနိုင်သည့်အန္တရာယ်အနည်းငယ်ရှိပါသည်။ သောက်ရေအား ပုံမှန်ဆေးခတ်ခြင်းဖြင့် ရေမှတဆင့်ကူးစက်နိုင်သည့်ရောဂါများကိုကာကွယ်နိုင်ပါသည်။

၃။ လူသေအလောင်းများသည်သောက်သုံးရေများကို ရောဂါပိုးများကျရောက်စေနိုင်ပါသလား။

ဖြစ်နိုင်ခြေရှိပါသည်။ လူသေအလောင်းများမှမစင်များယိုစီးခြင်းကြောင့် မြစ်များနှင့်အခြားရေအရင်းအမြစ်များတွင်ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျောရောဂါများဖြစ်ပွားနိုင်သည့်ရောဂါပိုးများကျရောက်နိုင်ပါသည်။ သို့ရာတွင် ပြည်သူလူထုများသည် လူသေအလောင်းများကျရောက်နေသည့်သောက်သုံးရေများကိုသောက်လေ့မရှိကြပါ။

၄။ လူသေအလောင်းများအား ပိုးသတ်ဆေး(သို့မဟုတ်) ထုံးများဖြန်းခြင်းသည် အကျိုးရှိပါသလား။ အကျိုးမရှိပါ။ ယင်းသို့လုပ်ခြင်းဖြင့် လူသေအလောင်းကိုပိုမိုပျက်စီးစေခြင်း (သို့မဟုတ်) ရောဂါဖြစ်ပွားမည့်အန္တရာယ်ကိုလျော့ကျစေခြင်းမဖြစ်စေနိုင်ပါ။

၅။ ဒေသဆိုင်ရာအာဏာပိုင်များနှင့်စာနယ်ဇင်းသမားများက လူသေအလောင်းများကြောင့်ရောဂါများဖြစ်ပွားလာနိုင်သည့်အန္တရာယ်များရှိသည်ဟုပြောကြပါသည်မှာ မှန်ပါသလား။

မမှန်ပါ။ သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ကြောင့်သေဆုံးသည့်လူသေအလောင်းများမှ ဖြစ်ပွားနိုင်သည့်အန္တရာယ်များကို ကျွမ်းကျင်သူများနှင့်မီဒီယာများက နားလည်မှုလွဲမှားလျှက်ရှိပါသည်။ ဒေသခံနှင့်ကျွမ်းကျင်ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းများကိုယ်တိုင် မမှန်ကန်သည့်သတင်းများရရှိပြီး ကောလာဟလများကို ဖြန့်ဖြူးမိကြပါသည်။

Information for workers

ကယ်ဆယ်ရေးဝန်ထမ်းများသိထားသင့်သည့်အချက်များ

၆။ လူသေအလောင်းကို တွယ်သူများအတွက် အန္တရာယ်ရှိပါသလား။

ကယ်ဆယ်ရေးလုပ်သားများ၊ ရင်ခွဲရုံလုပ်သားများစသည့်လူသေအလောင်းများအားကိုးတွယ်ကြရသည့်သူများသည် တီဘီရောဂါ၊ အသဲယောင်အသားဝါ ဘီနှင့်စီရောဂါ၊ အိတ်(ချ)အိုင်ဗွီပိုးကူးစက်ခံရနိုင်မှုနှင့် ဝမ်းပျက် ဝမ်းလျောရောဂါများကူးစက်ခံရနိုင်သည့်အန္တရာယ်အနည်းငယ်ရှိပါသည်။ သို့ရာတွင် အိတ်(ချ)အိုင်ဗွီပိုးမှအပ ကျန်ရောဂါပိုးများသည် (၂) ရက်ထက်ပို၍အသက်မရှင်နိုင်ပါ။ အိတ်(ချ)အိုင်ဗွီသည် (၆) ရက်အထိအသက်ရှင်နေနိုင်ပါသည်။ လည်ရှည်ရာဘာဘီနပ်များနှင့်လက်အိတ်များဝတ်ဆင်ခြင်း၊ လက်ဆေးခြင်းစသည့် တစ်ကိုယ်ရည်သန့်ရှင်းမှုကိုဂရုပြုဆောင်ရွက်ခြင်းတို့ဖြင့် ရောဂါကူးစက်မှုအန္တရာယ်ကိုလျော့ချနိုင်ပါသည်။

၇။ လုပ်သားများသည် နှာခေါင်းစည်းဝတ်သင့်သလား။

ပုပ်သိုးနေသောလူသေအလောင်းများ၏အနံ့သည် မနှစ်မြို့ဖွယ်ဖြစ်ပါသည်။ သို့ရာတွင် လေကောင်းလေသန့်၊ ကောင်းစွာရရှိနိုင်သည့်နေရာများတွင် ကျန်းမာရေးအတွက်အန္တရာယ်မရှိသဖြင့် ကျန်းမာရေးအတွက် နှာခေါင်းစည်းဝတ်ရန်မလိုသော်လည်း လုပ်သားများအနေဖြင့် စိတ်ချမ်းသာမှုမရှိနိုင်ပါသည်။ ပြည်သူလူထုအား နှာခေါင်းစည်းများအသုံးပြုရန်အားမပေးသင့်ပါ။

Information for Authorities

အာဏာပိုင်အဖွဲ့အစည်းများသိထားသင့်သည့်အချက်များ

၈။ လူသေအလောင်းများကောက်ခြင်းကို မည်မျှအရေးကြီးထား၍ဆောင်ရွက်ရပါမည်နည်း။

သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်သည့်အခါများတွင်အလောင်းကောက်ခြင်းကိုအရေးကြီးဆုံးထား၍ ဆောင်ရွက်ရန်မလိုအပ်ပါ။ အရေးအကြီးဆုံးအလုပ်မှာ အသက်ရှင်ကျန်ရစ်သူများအတွက် ကယ်ဆယ်ရေးလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ရန်ဖြစ်ပါသည်။ လူသေအလောင်းများရှိနေခြင်းကြောင့် ပြည်သူ့ကျန်းမာရေးအတွက်အန္တရာယ်များစွာမရှိပါ။ သို့ရာတွင် လူသေအလောင်းများကို တတ်နိုင်သမျှဆောလျင်စွာကောက်ယူ၍ အမည်ဖော်ထုတ်ရန်လိုအပ်ပါသည်။

၉။ လူသေအလောင်းများအားလျှင်မြန်စွာရှင်းလင်းနိုင်ရန်အစုလိုက်သင်္ဂြိုဟ်ခြင်းပြုလုပ်သင့်ပါသလား။

မလိုအပ်ပါ။ ပြည်သူ့ကျန်းမာရေးရှုဒေါင့်မှကြည့်လျှင် အုပ်စုလိုက်ဆောလျင်စွာသင်္ဂြိုဟ်ခြင်းမပြုလုပ်သင့်ပါ။ အလောင်းများအားအမည်ဖော်ထုတ်ခြင်းမပြုလုပ်ဘဲသင်္ဂြိုဟ်ခြင်းဖြင့်ကောင်းကျိုးထက် အန္တရာယ်ကိုပိုမိုဖြစ်ပေါ်စေနိုင်ပါသည်။ အစုလိုက်အပြုံလိုက်တွင်းတူးမြှုပ်နှံခြင်းသည် မိသားစုနှင့်ပြည်သူလူထုများအား စိတ်ထိခိုက်စေပြီး ခန္ဓာကိုယ်အပိုင်းအစများကိုပြန်လည်မရရှိနိုင်သဖြင့် ဥပဒေရေးရာကိစ္စများအတွက် နောက်ဆက်တွဲပြဿနာများဖြစ်ပေါ်နိုင်ပါသည်။

၁၀။ လူသေအလောင်းများနှင့်ပတ်သက်၍ အာဏာပိုင်အဖွဲ့အစည်းများက မည်ကဲ့သို့ဆောင်ရွက်သင့်သနည်း။

လူသေအလောင်းများအားကောက်ယူပြီးအအေးသိုလှောင်ခန်းများတွင်လည်းကောင်း၊ ရေခဲခြောက် (သို့မဟုတ်) ယာယီသင်္ချိုင်းများတွင်လည်းကောင်းသိမ်းဆည်းထားသင့်ပါသည်။ လူသေအလောင်းအားလုံးအတွက် အမည်ဖော်ထုတ်နိုင်ရန်ဆောင်ရွက်သင့်ပါသည်။ လူသေအလောင်းတိုင်းအတွက် ထင်ရှားသည့်အမှတ်အသားများကိုမှတ်တမ်းယူထားပြီးခါတ်ပုံရိုက်ကူးထားသင့်ပါသည်။ လူသေအလောင်းများကိုအအေးခန်းများတွင်သိမ်းဆည်းထားရာ၌၎င်း၊ ယာယီသင်္ချိုင်းရာတွင်၎င်း နောင်တချိန်တွင် ဥပဒေရေးရာဆေးပညာရှင်နှင့်မှ ပြန်လည်စစ်ဆေးရန်လိုအပ်ပါက စစ်ဆေးနိုင်အောင်ပြင်ဆင်ထားရပါမည်။

၁၁။ မည်သည့်စိတ်ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာပြဿနာများရှိနိုင်သနည်း။

ဘာသာယဉ်ကျေးမှုမရွေး ဆွေမျိုးအများစု၏ဆန္ဒမှာ မိမိတို့ချစ်ခင်သူများ၏အလောင်းများကိုဖော်ထုတ်လိုကြပါသည်။လူတိုင်းအားအမည်ဖော်ထုတ်ရန်ဆောင်ရွက်ခြင်းကအထောက်အကူဖြစ်စေနိုင်ပါသည်။ ပူဆွေးသောကရောက်ခြင်း၊ တစ်ဦးချင်းခလေ့ထုံးစံများအလိုက် သင်္ဂြိုဟ်ခြင်းတို့ဖြင့် စိတ်သက်သာမှုကိုရရှိစေနိုင်ပါသည်။

၁၂။ နိုင်ငံခြားသားလူသေအလောင်းများကို မည်ကဲ့သို့ပြုလုပ်ရမည်နည်း။

သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ကြောင့်သေဆုံးရသည့်သူများ၏မိသားစုများသည် အလောင်းကိုရယူ၍အမည်ဖော်ထုတ်ခြင်းပြုလုပ်ရန် တောင်းဆိုလေ့ရှိကြပါသည်။ စနစ်တကျနည်းလမ်းများဖြင့် အမည်ဖော်ထုတ်နိုင်ရန်ဆောင်ရွက်ခြင်းအတွက်စီးပွားရေးနှင့်သံတမန်ရေးဆိုင်ရာအခက်အခဲများရှိနိုင်ပါသည်။ အလောင်းများကို အမည်ဖော်ထုတ်နိုင်အောင် သိမ်းဆည်းသင့်ပါသည်။ နိုင်ငံခြားသားအတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်များ၊ သက်ဆိုင်ရာသံရုံးများနှင့် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာရဲတပ်ဖွဲ့သို့ဆက်သွယ်အကူအညီတောင်းခံနိုင်ပါသည်။

Information for the Respondents

ပါဝင်ဆောင်ရွက်မည့်သူများသိထားသင့်သည့်အချက်များ

၁၃။ ကျွန်ုပ်တို့သည်စေတနာ့ဝန်ထမ်းတစ်ဦးဖြစ်ပါသည်။ မည်ကဲ့သို့ကူညီရပါမည်နည်း။

လူသေအလောင်းများကောက်ယူခြင်းနှင့်ထိန်းသိမ်းခြင်းတွင်ပါဝင်ကူညီရန်သတင်းပို့၍ လူသေအလောင်းများ၏အမှတ်အသားများကို မှတ်တမ်းပြုစုရာတွင်ကူညီပါ။ ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်သည့်အာဏာပိုင်အဖွဲ့အစည်း၏တာဝန်နှင့်ညွှန်ကြားချက်များအရသင်သည်အလောင်းကောက်ယူရာတွင်နှင့်သင်္ဂြိုဟ်ရာတွင်ကူညီရနိုင်ပါသည်။ သို့ရာတွင် ဤခက်ခဲသည့်အလုပ်များစတင်မလုပ်ဆောင်မှီလိုအပ်သည်များကို ကြိုတင်ရှင်းလင်းဆွေးနွေးမှာကြားခြင်း၊ အကြံပြုခြင်း၊ လိုအပ်သည့်ပစ္စည်းကရိယာများပံ့ပိုးခြင်းနှင့် အခြားလိုအပ်သည်များကိုပံ့ပိုးခြင်းတို့ ပြုလုပ်ပေးရန်လိုအပ်ပါသည်။

၁၄။ ကျွန်ုပ်တို့သည် စေတနာ့ဝန်ထမ်းလူမှုရေးအသင်းအဖွဲ့တစ်ဦးဖြစ်ပါသည်။ မည်ကဲ့သို့ကူညီရပါမည်နည်း။

ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ပေးလျက်ရှိသည့်အဖွဲ့အစည်းများပူးပေါင်း၍ မိသားစုဝင်များအားကူညီပံ့ပိုးခြင်း၊ သတင်းအချက်အလက်များစုဆောင်းပေးခြင်းတို့သည်ကျန်ရစ်သည့်မိသားစုဝင်များအတွက်အကောင်းဆုံးကူညီခြင်းဖြစ်ပါသည်။

သည်။ သေဆုံးသူများ၏အမည်များဖော်ထုတ်ခြင်း၊ လိုအပ်သလိုဆောင်ရွက်ပေးခြင်းတို့ကို ပြည်သူလူထုများ သိရှိနိုင်ရန်ပြောကြားပေးရန်လိုအပ်ပါသည်။ စေတနာ့ဝန်ထမ်းအဖွဲ့အစည်းများသည် အထူးလေ့ကျင့် ထားသည့် အဖွဲ့အစည်းများမဟုတ်ဘဲ တရားဝင်အာဏာပိုင်အဖွဲ့အစည်းတစ်ခုခုကတိုက်ရိုက်ကြီးကြပ်တာဝန်ယူ ဆောင်ရွက် ခြင်းမဟုတ်ပါက ၎င်းစေတနာ့ဝန်ထမ်းအဖွဲ့အစည်းများအား လူသေအလောင်းများ၏ အမည်ဖော်ထုတ်ခြင်း လုပ်ငန်းကို မပြုလုပ်ခိုင်းသင့်ပါ။

၁၅။ ကျွန်ုပ်တို့သည်ကျန်းမာရေးပညာရှင်တစ်ဦးဖြစ်ပါသည်။ မည်ကဲ့သို့ကူညီရပါမည်နည်း။ သေဆုံးသွားသူများထက် အသက်ရှင်ကျန်ရစ်သူများကသင်၏အကူအညီကိုပိုမိုလိုအပ်မည်ဖြစ်ပါသည်။ လူသေ အလောင်းများကြောင့်ရောဂါများဖြစ်ပွားနိုင်သည်ဟု လွဲမှားစွာယုံကြည်မှုများကြောင့် လူသေအလောင်းများကို ဆောလျင်စွာသင်္ဂြိုဟ်ကြစေလိုပါသည်။ လွဲမှားစွာနားလည်ထားကြသည့် သင်၏လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်များနှင့် မီဒီယာများမှပုဂ္ဂိုလ်များအား ဤအကြောင်းအရာများကို ရှင်းလင်းပြောကြားပါ။

၁၆။ ကျွန်ုပ်တို့သည်ဂျာနယ်သမားတစ်ဦးဖြစ်ပါသည်။ မည်ကဲ့သို့ကူညီရပါမည်လဲ။ သင်၏အကူအညီသည် အလွန်ထိရောက်မှုရှိပါသည်။ အကယ်၍ ကပ်ရောဂါများဖြစ်ပွားလာခြင်းမှကာကွယ် ရန်အစုလိုက်မြှုပ်နှံသင်္ဂြိုဟ်ရန်လိုအပ်ကြောင်းထင်မြင်ချက်များ၊ ပြောကြားချက်များကို သင်သိရှိပါက မဟုတ် ကြောင်းကိုရှင်းလင်းပြောပြပါ။ ဒေသခံကမ္ဘာကျန်းမာရေးအဖွဲ့နှင့်တိုင်ပင်ဆွေးနွေးပါ။ ဤစာတမ်းနှင့်အခြား စာအုပ်စာတမ်းများကို ကိုးကားပြောဆိုပါ။ ကြောက်ရွံ့တုန်လှုပ်ဖွယ်ကောဠာဟဠများကို တဆင့်မဖြန့်ဖြူးမိ စေရန်သတိရှိပါ။